No 1797

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 18 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Maart.

Het geheim Konsistorie, te Rome aangekondigd tegen 7 Maart, heeft werkelijk plaats gehad op dien dag. Gelijk men gezegd had, heeft de Paus in dit Konsistorie benoemd acht nieuwe Kardinalen, onder welke een Fransch Prelaat, Mgr. de Aartsbisschop van Tours; te gelijk is er een zeker getal bisschoppen gepreconiseerd.

Het H. Kollegie der Kardinalen is alsnu voltallig. Men weet, het moet zeventig leden tellen, en het gebeurt zelden dat er niet eenige aan ontbreken. Men gelooft, dat de H. Stoel de plaatsen, die waarschijnlijk eerlang zullen openvallen, wegens den vergevorderden ouderdom van vele leden van het H. Kollegie, niet onmiddellijk zal vervullen.

Van de Allokutie, door den H. Vader, bij deze gelegenheid uitgesproken, is nog niets bekend.

Het openbaar Konsistorie, 't welk altijd volgt op het geheime Konsistorie, waarin de Kardinalen benoemd zijn, is den 10 Maart gehouden.

»Ter gelegenheid van de beraadslagingen over de voordragt van wet tot regeling van den pligt der provincie om het behoeftige gemeenten te hulp te komen, hebben wij slechts een woord gezegd over hetgeen te dier gelegenheid is behandeld. Wij hadden toen slechts een zeer beknopt verslag dier zitting voor ons liggen. Later, bij het naslaan der gehoudene redevoeringen, zoo als zij in het Bijblad van de *Staats-Courant* voorkomen, is onze [illegible] gevallen op de rede van den heer van Nierop, die een gewigtig bezwaar tegen het wetsontwerp heeft in het midden gebragt. Wij willen om het gewigt der zaak met een woord daarop terug komen.

De geachte spreker uit Noord-Holland is een warm en bekwaam bestrijder van de Staats-armenzorg. Hij schijnt in de aanhangige voordragt van armenwet geen Staats-armenzorg georganiseerd te zien. 't Is evenwel duidelijk dat het ontwerp, gelijk het daar ligt, op het oog heeft, om ons tot de Staats-armenzorg te brengen. En ook de heer van Nierop is van meening dat het stelsel van subsidie daar heen leidt. De armenwet neemt *gemeentelijken* armenlast aan. Daarin ziet hij teregt toenadering tot de Staats-armenverzorging. Maar hij meent dat die toenadering begrensd is daardoor »dat men niet verder kan gaan dan de plaatselijke middelen toelaten." Daarin vindt hij waarborg, dat zich in ons land niet kan ontwikkelen die groote Staats-armenverzorging, welke velen met hem afkeuren. Het komt ons voor dat de spreker te veel waarde hecht aan de werking van art. 53 der voorgedragen armenwet. Wat ons betreft, wij gelooven niet, dat dit artikel de groote Staats-armenzorg zal in den weg staan, als eenmaal alle armbesturen zullen zijn in de handen van den burgemeester, zijne assessoren en [illegible]. Maar wat daarvan ook zij, de aanmerking van [illegible] dacht aan te bevelen, alvorens de wet tot ondersteuning der behoeftige gemeenten in de Eerste Kamer in diskussie komt.

De spreker legt deze wet naast de armen-wet, en dan ziet hij in de voordragt tot ondersteuning van behoeftige gemeenten eene brug gelegd tot de Staats-armenzorg. Immers door middel van deze wet kan de behoeftige gemeente het onderhoud harer armen brengen op rekening van de provincie en van het rijk.

»Men vergete toch niet, zoo spreekt hij, dat wanneer men geven kan uit een andermans beurs, men dikwijls veel vrijgeviger is, dan wanneer men zelf in de behoefte te voorzien heeft. Het subsidie-stelsel heeft ons dan ook tot dusver geleerd, dat naar mate de gelegenheid tot subsidie ruimer geopend werd, de armenlast zich heeft uitgebreid. Ook daarop berust de tegenstand tegen dat subsidie-stelsel, dat evenwel in deze wet bepaaldelijk wordt georganiseerd. In die organisatie nu ligt, naar mijn inzien, eene afwijking en uitbreiding van de beginselen der armen-wet, zoo als die is voorgedragen." Dat is: in deze wet is de weg gebaand tot de staats-armenzorg, die door art. 53 der armen-wet *scheen* uitgesloten.

De heer van Nierop heeft het onmogelijk geacht dat kwaad geheel te vermijden. Hij heeft derhalve slechts getracht het te verminderen. Zijn voorgedragen amendement had daarom ten doel om de wet tot ondersteuning van behoeftige gemeenten slechts van toepassing te doen zijn op gemeenten beneden de 6000 zielen. Naar aanleiding van de gegronde bedenkingen door den spreker in het midden gebragt, aarzelen wij niet op onze vroeger uitgedrukte meening terug te komen, en te verklaren, dat wij 't betreuren, en dat het ons bevreemdt, de Kamer aan zijn voorstel niet dien meerderen bijval te hebben zien schenken, waarop het, na de herhaalde en talentvolle verdediging van den spreker, regt had. De spreker heeft volkomen gelijk als hij beweert, dat, waar men niet bij magte is het kwaad geheel te ontwijken, men daar ten minste moet trachten het zooveel mogelijk te beperken.

De *Staats-Courant* van gisteren geeft een vergelijkenden staat van de rijksinkomsten gedurende de twee eerste maanden van de jaren 1852 en 1853. Daaruit blijkt, dat de twee eerste maanden van dit jaar minder hebben opgeleverd dan die van het vorige.

In 1852 toch bedroeg het totaal der rijksinkomsten gedurende Januarij en Februarij de som van	*f*	7,938,005.82½
In 1853 is dat	»	7,769,675.46½
Het *verschil in minder* is dus voor het ingetreden jaar	*f*	168,330.36
Minder hebben *dit jaar* opgebragt		
1°. de grondlasten ten bedrage van .	»	196,249.47
2°. de in en uitgaande regten . .	»	46,779.12½
3°. de accijnsen	»	134,777.22
4°. de posterijen	»	1,504.48
5°. de staats-loterijen	»	960.50
Totaal bedrag van den minderen opbrengst	*f*	380,270.79½
Meer hebben *dit jaar* opgebragt		
1°. de waarborg der gouden en zilveren werken	»	4,883.99½
2°. de indirekte belastingen . . .	»	107,056.44
Totaal van den meerderen opbrengst	*f*	111,940.43½
Alzoo wat gedurende Januarij en Februarij van dit jaar *minder* dan in dezelfde maanden van voorleden jaar in de schatkist ingekomen is, bedraagt	*f*	380,270.79½
Wat *meer* ingekomen is beloopt . .	»	111,940.43½
Het verschil in minder is derhalve	*f*	268,330.36

Als men nu dit mindere inkomen van het eerste 1/6 gedeelte van het jaar over de overige 5/6 gedeelten van het jaar zou omslaan, dan zou de schatkist dit jaar ruim een millioen minder ontvangen, dan in het vorige [illegible] te verwachten [illegible] bronnen van inkomst dit jaar minder hebben aangebragt:

1°. De grondlasten. Maar daarop is in het begin van 't jaar nooit geen berekening te maken. Dewijl de meeste belastingschuldigen niet gewoon zijn die te voldoen, dan als de tot betaling gestelde termijn op het punt is van te eindigen.

2°. De in- en uitgaande regten, de scheepvaartregten, de accijnsen en de posterijen. Men herinnert het zich ongetwijfeld dat wij ten jare 1852 geen winter hebben gehad, en dat alle rivieren, kanalen, zeemonden, en wegen toen vrij en toegankelijk zijn gebleven; terwijl in de maand Febr. van dit jaar de rivieren, kanalen en wegen, voor geruimen tijd aan den handel en het vervoer van goederen, door sneeuw en ijs, zijn onttrokken geweest. Daarin is eene voldoende reden te vinden om het verschil van de mindere opbrengst der genoemde bronnen van belasting te verklaren, en om te mogen beweren, dat de mindere som, dit jaar gedurende Jan. en Febr. in de schatkist gestort, geen reden geeft tot het vermoeden, dat het finantieel jaar van 1853 minder gunstig zal zijn, dan dat van 1852.

Uit de meerdere opbrengst van de *indirekte belastingen* gedurende het begin van 1853 is eveneens weinig op te maken; daar het voornaamste deel van die vermeerderde inkomst is te danken aan de zeer wisselvallige *successie-regten.* Hoewel het evenwel opmerking verdient, dat zegel-, registratie-, griffie- en hypotheekregten, tegelijk met den waarborg en belasting de gouden en zilveren werken in de maanden Januarij en Februarij van 1853 meer hebben aangebragt dan in dezelfde maanden van 1852. Zulks pleit ongetwijfeld ten voordeele van het loopende jaar.

De slotsom van deze bemerkingen is alzoo, dat de mindere opbrengst der twee eerste maanden geen regt geeft, om een ongunstig oordeel over de inkomsten van 1853 op te maken.

Het *Journal de Francfort* behelst een artikel over de quæstie der vlugtelingen, 't welk nog al belangrijk is, wijl er voor de eerste maal in wordt gesproken over de maatregelen van represaille, die er ten opzigte van den handel zouden kunnen worden genomen door den Duitschen Bond tegenover de politiek van Engeland. Men leest daarin onder anderen:

»Het valt niet moeijelijk in te zien, dat men bezwaarlijk tot een eenigzins gunstig rezultaat zal komen; zoolang men het *belang* van Engeland niet in 't spel weet te brengen. De staatslieden van Groot-Brittanje zijn menschen gelijk wij; zij berispen en veroordeelen, in hunne hoedanigheid van menschen, Mazzini en Kossuth, doch in hunne hoedanigheid van staatslieden moeten zij ze beschermen. Zij beschermen ze dan ook in zoo verre de belangen van het oude Engeland zulks vorderen. De belangen der Engelsche kooplieden zijn het staatkundig kompas voor de Engelsche staatsdienaars. De menschelijkheid en de Engelsche wetten zijn slechts een uitvloeisel van deze laatste. Zoo lang de belangen van Groot-Brittanje in harmonie zullen blijven met de menschheid, houdt ook het Parlament aan deze deugd vast; en zoo lang die belangen geene wijziging der wetten vorderen, verklaart de wetgeving ook dat zij onberispelijk zijn. Ziedaar den toestand en het punt van eene praktische zijde beschouwd.

»Uit dien staat van zaken vloeit voort dat represaille-maatregelen geboden zijn door de kracht der omstandigheden. Wij spreken niet over revolutionaire represaille-maatregelen, want wij erkennen ook in de politiek een zedelijk beginsel, en wij weten dat het Engelsch gouvernement de uitlevering van den generaal Wolff Tom heeft geeischt, die in 1798 naar Hamburg was geweken om de gestrengheid der Engelsche wetten te ontkomen. Wolff Tom is opgehangen. Wij weten, dat [illegible] een jaar geleden, het Engelsche gouvernement [illegible] de Vereenigde Staten gewend heeft [illegible] te vragen [illegible] van in [illegible] gepleegd. [illegible]. In een woord, wij weten dat het Engelsche gouvernement in vreemde landen niets anders erkent dan zijn eigen wetten; wij weten daarenboven dat andere landen het gastregt niet verstaan in den Engelschen zin, en dat een Engelschman, die, in welken Staat van ons bondgenootschap ook, het waagde tegen Engeland revolutionaire plannen te smeden, aan de Engelsche regering zou uitgeleverd worden, zoodra ze hem opeischte.

Bij gevolg, de revolutionaire toepassing derzelfde middelen niet mogelijk zijnde, laten wij ook varen de represaille-maatregelen, die door onze wetten in hetzelfde beginsel onzer politiek verboden worden.

Evenwel er zijn andere represaille-maatregelen, die zich op de handelsbetrekkingen gronden. Het traktaat gesloten tusschen Engeland en Pruissen zou Duitschland ten dien aanzien tegenover den vreemdeling meer kracht en eenheid bijzetten, want het is zeker dat men deze betrekkingen met Engeland zou kunnen wijzigen op eene manier, die voor den handel van dat land zeer belemmerend zou wezen. Men zou in eens zijn toevlugt niet behoeven te nemen tot de strenge maatregelen eertijds door Napoleon genomen. Het zou voor het oogenblik genoeg zijn op deze omstandigheid te wijzen.

De *Echo Universel* verneemt, dat het ontwerp van wet tot regeling der regterlijke magt, door den minister van Justitie bij den staatsraad ingediend, twee hoven van appel, te Amsterdam en te Arnhem, voorstelt, en den Hoogen Raad tot hof van kassatie vormt.

Men schrijft ons uit Rome (8 Maart ll.), betreffende den gezondheidstoestand van den Hoog Eerw. pater-generaal van de Societeit van Jezus: »Zie hier het bulletin van dezen dag:

»»De beterschap neemt toe.

»»Aan allen brengen wij den verschuldigden dank toe."

»Dit is dus het laatste bulletin."

Men leest in de *A. Postz.*:

Meer bedenkelijk dan de toestand van Tessino is misschien die van het kanton Freiburg. De verbittering is ten top gestegen, en men begint onheilen te vreezen. Des avonds gaat bijna niemand meer ongewapend uit, en er zijn reeds een paar kloppartijen voorgevallen. Toen de regering onderhandelingen aanknoopte met den H. Stoel, en het gerucht liep dat Mgr. Marilley welligt zou terugkeeren, lieten de radikalen in hun dagblad plaatsen: »*Wij zullen hem met geweerschoten inhalen.*" De regering waagde het niet dien bloedkreet te bestraffen, en liet eenvoudig afkondigen dat het gerucht ongegrond was! Sedert dat beroep der radikalen op geweerschoten, maken ook de konservatieven hunne geweren gereed. Men ziet alzoo ongelukken en treurige verwikkelingen te gemoet, welke spoedig van ernstiger aard kunnen worden dan de blokkade van Tessino, waarvoor over het geheel het Zwitsersche volk zich weinig in de bres stelt, naardien het 't kanton Tessino slechts als Welsch en half-Zwitsersch beschouwt.

'sGRAVENHAGE, 16 Maart. De kommissie van enquête omtrent de zout-wetgeving heeft gisteren haar onderzoek voortgezet. De geheele dag werd besteed aan het verhoor van den heer Nieuwkamp van Rotterdam, wiens verklaringen liepen over het geheele onderwerp der zoutfabrikage en de daarop vigerende wetgeving, zoo hier te lande als in België. Heden zullen worden gehoord de heeren Hanema, zoutzieder te Harlingen en F. van Wageningen, agent der Handel-Maatschappij te Dordrecht.

CURAÇAO, 2 Febr. In de laatste dagen van December begon de gele koorts sporadisch onder de vreemdelingen op dit eiland te heerschen. "In het begin van dit jaar werd deze ziekte epidemisch onder het volk van de Europesche en N.-Amerikaansche koopvaardij- en oorlogsmarine in deze haven, en onder de troepen van het garnizoen alhier. Naar evenredigheid der ziektegevallen is de sterfte aanmerkelijk. De Europesche en N.-Amerikaansche schepen, die in de twee jongstverloopene maanden binnen deze haven gekomen zijn, hebben veel volk aan deze ziekte verloren. De Nederlandsche schepen *Komeet*, kapitein Zeilstra, de *Onderneming*, kapt. Vierow, en de *Gouv. Elsevier*, kapt J. Kuit, hebben het verlies van eenige matrozen te betreuren. De Nederlandsche oorlogsbrik *de Arend*, komm. J. C. Cambie, en de schoener *de Wesp*, komm. Skoos, hebben ook lijders aan de gele koorts in het militair hospitaal, doch de sterfte onder hen is niet groot. Vier officieren van de marine werden door deze ziekte aangetast, doch zijn thans hersteld. Een aantal manschappen van het garnizoen is ook door deze ziekte aangetast. Gedurende de maand Januarij werden 147 koortslijders in het militair hospitaal alhier verpleegd; hiervan herstelden 72 en overleden 8. Op 1 Febr. bleven 67 zieken onder behandeling. (*U. C.*)

BATAVIA, 26 Jan. Van de 5 ontwerpen, ingezonden ter beantwoording der prijsvraag, uitgeschreven om een projekt te erlangen voor de oprigting van een gebouw voor de tentoonstelling van voortbrengselen van nijverheid in de Ned. Oost-Ind. bezittingen, is het ontwerp van den heer C. F. Deeleman goedgekeurd, en is reeds met het optrekken van het gebouw een aanvang gemaakt. Het staat aan de Z. O. hoek van het Koningsplein, is langwerpig vierkant, lang 260, breed 212 voet, met het front naar de citadel gekeerd. De kommissie voor de tentoonstelling vleit zich met eene ruime inzending van voorwerpen, welke reeds uit onderscheiden gedeelten van Indie is toegezegd.

— Wij vernemen, dat bij het alhier gevestigd Nederlandsch-Indisch onderwijzers-genootschap het voornemen bestaat om eerlang, onder den titel van *Indisch Schoolblad*, een blad uit te geven, hetwelk vooreerst maandelijks zal verschijnen, en waartoe bereids de toestemming van het gouvernement zou zijn erlangd.

— Men berigt van Passaroean: Onlangs is door den heer J. F. Goedkoop, gepensioneerd ambtenaar, te Passaroean woonachtig, bij het plaatselijk bestuur aldaar de verklaring afgelegd, dat hij zijne lijfeigenen, ten getalle van vijftien, uit den band der slavernij ontslaat, gerekend van het tijdstip van zijn eventueel overlijden.

De heer N. Coblijn, suikerfabriekant te Passaroean, op zijn vertrek staande naar Nederland, heeft dezer dagen drie zijner slaven vrijheid geschonken. Twee andere slaven zullen zijn gezin op de terugreis vergezellen en daarna ook vrij zijn. Een paar jaren geleden, heeft dezelfde heer reeds vijf zijner eigenenen uit den band der slavernij ontslagen.

Ook de heer J. C. Stevens, koopman te Buitenzorg, heeft, ter gelegenheid van het nieuw ingetreden jaar, drie hem toebehoorende slaven uit den band der, in dezen tijd zoo te regt gehate, slavernij ontslagen. Mogt zijn menschlievend voorbeeld vele navolgers vinden. De zegen van Hem, die alle menschen vrij geschapen heeft, zal voor hen niet achterblijven.

In de laatste dagen van het afgeloopen jaar ontdekte men in de Javazee, op de hoogte van Tagal, een in zee verbrand koopvaardijschip. Vier personen tot dat vaartuig behoord hebbende, werden opgenomen, van Samarang en Pekalongan, waar zij aankwamen, naar Tagal opgezonden, toen zij eindelijk, na een langdurig onderzoek, verklaarden te behooren tot de bemanning van het Engelsche barkschip Berenice genaamd, toebehoorende en gevoerd door kapitein Cundy, hetwelk met 70 repatrierende Chinezen in Junij jl. van Singapore naar Tin Hay, nabij Amoy, was vertrokken. Behalve den kapitein en zijne vrouw bevonden zich aan boord de stuurman, de Amboinasche Christen Anthony, de Boegineesche bootsman Ali en 15 inlandsche matrozen.

Na te Tin Hay thee geladen te hebben, vertrok het schip naar Sidney, doch werd door stormen naar de kust van Java gedreven. Nadat een paar dagen vroeger, onaangenaamheden tusschen den kapitein en de ekwipaadje hadden plaats gehad, maakten op 2 Dec. jl., des avonds omstreeks 11 ure, twee matrozen amok en sloegen, met behulp van eenige anderen, den kapitein, den stuurman en den Amboinees Anthony dood, sleepten daarop de vrouw des kapiteins naar het dek en bragten haar met messteken om het leven. Een Franschman, volgens de verklaring van anderen, een Engelsch timmerman, die te Tin Hay als passagier naar Sidney aan boord was gekomen, en de Bengaalsche bediende van den kapitein sprongen vrijwillig over boord. De lijken werden in een zeil gewikkeld en, met een gewigt voor het zinken, daaraan gebonden, in zee geworpen. Twee dagen na den moord stak de ekwipaadje het schip in den brand en begaf zich met de sloep naar den wal. Tien der schuldigen bevinden zich thans in handen der justitie, welke de instruktie met ijver voortzet.

— Op den 7den Januarij is te Toelong Ayong, hoofdplaats der afdeeling Ngrowo in de residentie Kedirie, de daar ten dienste der inlandsche jeugd gebouwde school geopend. Deze plegtigheid had plaats in tegenwoordigheid van de ambtenaren, Europesche ingezetenen en Inlandsche hoofden. De president der kommissie van toezigt, resident van Kedirie, hield eene uitvoerige rede en schetste de belangstelling van de regering in de ontwikkeling en vorming van de Javanen, terwijl hij door eenige woorden tot de voor de school bestemde kinderen, 83 in getal, hen tot ijverig leeren aanmaande. De geheele plegtigheid liep in de beste orde af.

— Bij het gouvernement zijn in den avond van 22 Jan. de volgende berigten ontvangen omtrent aard- en zeebevingen in de Molukken:

1°. Van den resident van Banda, gedagteekend Banda, 30 November 1852:

Nadat in den vroegen morgen van den 26 dezer eene kleine regenbui was gevallen, werd op Neira, 10 minuten voor 8 uren, eene hevige vertikale beweging der aarde gevoeld, die echter spoedig in eene, in kracht toenemende golvende beweging van het N. W. naar het Z. O. overging en zeker meer dan vijf minuten heeft aangehouden. Alles vlugtte uit de woningen; en men moest zich of voorovergebogen vasthouden, of geheel op den grond nederleggen, wijl het blijven staan onmogelijk was.

Bij den eersten vertikalen schok, die zoo spoedig in eene golvende beweging overging, was dadelijk het grootste gedeelte van Banda's woningen of bijgebouwen in puin verkeerd, of de gebouwen zoodanig gescheurd, dat zij onbewoonbaar zijn geworden. De Chinesche kamp en de Inlandsche negorij aan het Zonnegat gelegen, zijn voor een groot gedeelte verwoest. Alle gouvernements-gebouwen, de pakhuizen, de kerk, benevens de officiers-woningen in het kamp hebben mede veel schade geleden, en bijna alles zal geheel moeten worden vernieuwd. Een gedeelte van den Papenberg, waarop zich de seinpost bevindt, is afgescheurd, en de twee zich daarop bevindende bamboezen gebouwen zijn omvergevallen. Langs het strand is de aarde op vele plaatsen gescheurd.

Groot Banda is even zwaar geteisterd geworden; — in bijna al de perken zijn de bijgebouwen, waaronder de rookkombuizen der noten, ingestort of zwaar beschadigd; evenzoo is het met de woningen der Perkeniers (1) gelegen. De negorij Lonthoir is bijna geheel verwoest; en Selamon heeft veel geleden. Op Groot Banda hebben eene menigte scheuringen en nederstortingen van rotsen plaats gehad, die de wegen gedeeltelijk belemmeren. Men heeft bij deze ramp geen verlies van menschen te betreuren; alleen hebben door de instorting der muren eenige lieden kneuzingen bekomen, welke echter van weinig beteekenis zijn.

Nog geen kwartier uurs was de aarde weder in rust, of er ontstond eene zeebeving, die alle denkbeeld te boven gaat. De baai liep in snelle opvolging vol en weder ledig, zoodat het soms slechts eene smalle rivier geleek, waarin Zr. Ms. brik *de Haai*, gekommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee van Römer, die des avonds te voren was aangekomen, en de met 200 koyangs rijst beladene Nederlandsche bark *Atiat al Rachman*, kapitein Lunel, voor- en achterwaarts werden gedreven. Het laatstgenoemde vaartuig geraakte twee malen even aan den grond.

Ten 10 ure in den morgen nam deze verschrikkelijke ebbe en vloed in hevigheid toe, en tot drie malen werd Neira en Groot Banda door stortzeeën, die zich in het Zonnegat en in dat van Lonthoir vormden, overstroomd, die telkens hooger en hooger stegen, en de laatste maal cc. 10 ure, het fort Nassau zelfs passeerden en bijna tot aan den heuvel, waarop Belgica gebouwd is, naderden. Op Groot Banda is het water mede tot aan den voet van het gebergte gestegen, waardoor de in de vlakte staande notenboomen alle zijn overstroomd.

Alles wat op het lagere gedeelte van Neira woonde, vlugtte nu naar de bovenstraten; en men zag spoedig voor vrouwen en kinderen op hooge veilige plaatsen, beschuttingen tegen de felle zonnestralen opslaan.

Op de voorstraat drong het water verscheidene voeten hoog in de huizen, terwijl het de deuren der woningen opensmeet. Bij het afloopen van het water, werd een groot aantal visschen van den grond opgenomen.

Een 36tal inlandsche praauwen, bemand met 613 koppen, van de Ceram, de Key- en Saroa-eilanden, bevond zich almede ter reede; deze werden door hooge stortzeën door en tegen elkander geslagen, en dan naar den wal en dan van daar weder afgevoerd. Eene der grootste praauwen werd op den wal tusschen twee boomen ingedrongen, terwijl eene andere benevens de groote sloep van Zr. Ms. brik *de Haai*, over de borstwering van het fort Nassau werd nedergeworpen. Eenige praauwen vergingen in het gezigt; — een gedeelte werd in het Zonnegat gedreven, geraakten daar op strand en sloegen aan stukken; — terwijl het aan een ander groot gedeelte der praauwen gelukte, door het ophalen der zeilen te ontvlugten.

Een gedeelte der opvarenden bevond zich aan den wal, en eenigen van hen hadden zich in de dwarsbalken van eene op palen staande, en met pannen gedekte loods, eene veilige schuilplaats gezocht; de rolzeeën echter sloegen hen daaruit, en allen verdronken. — Vele menschen zijn door deze ramp omgekomen; en zeker hebben meer dan 60 opvarenden der praauwen het leven verloren. Des avonds werden eenige lijken aangebragt.

Beide de zeehoofden zijn bijna geheel weggeslagen.

Wat aan den wal door de aardbeving was gespaard, werd thans door den hoogen vloed vernield en aan stukken geslagen, terwijl de goederen en boeken in de omver geworpen kasten bedorven werden. — Op Lonthoir is het meeste verlies door de stortvloeden veroorzaakt; niets heeft in de negorij bijna kunnen worden gered, een ieder moest voor lijfsbehoud voor zich of voor vrouwen en kinderen zorgen.

Aan boord van Zr. Ms. brik *de Haai* is waargenomen, dat de hoogste en laagste stand van het water 26 voet verschil heeft opgeleverd.

Gedurende deze aard- en zeebeving zijn zware rollingen en geluiden als van kanonschoten gehoord.

De doodsangst was op ieders gelaat te lezen, en geene pen kan dit verschrikkelijke natuurverschijnsel naar waarheid beschrijven; en nog zijn de gemoederen geenszins in rust. Gedurende de eerste 24 uren zijn nog vijftien kleine schokken van aardbeving gevoeld; na dien tijd zijn zij allengs afgenomen. Ook in den loop van den 26sten is de zee weder tot rust gekomen.

Aan den zuidkant van Groot Banda en aan den noordkant van Neira is geene zeebeving waargenomen.

De schade op de Banda eilanden, is zoo groot en zoo algemeen, dat de geldswaarde daarvan niet kan berekend worden; — en nimmer zal zij weder geheel te boven te komen zijn. (2) — Een groot gedeelte der inwoners is geheel of gedeeltelijk geruïneerd, en velen zijn zonder woning.

Niemand vertrouwt zich bij nacht in de nog staande steenen huizen, dewijl zij zeer beschadigd zijn en sommige zelfs dreigen in te storten. Ieder heeft zich zooveel mogelijk eene veilige ligplaats in bamboezen loodsen en onder atap verschaft; verscheidene familien zijn daar bijeengetrokken.

Berigten van het eiland Rosengain luiden dat de aard-

---

(1) Perkeniers zijn de eigenaren der Muskaat-Noten-aanplantingen op Banda. (Red.)

(2) Volgens eene aanteekening van den majoor W. L. de Stürler op G. Richardson Porter's „Landbouw tusschen de Keerkringen", wordt op de Molukken gerekend, dat de Notenmuskaatboom doorgaans eerst met het negende jaar, somwijlen zelfs later, vrucht draagt. (Red.)

beving aldaar mede zwaar is gevoeld, en de gebouwen en de aarde gescheurd zijn.

„Van het eiland Aij verneemt men, dat de gebouwen in de perken mede hebben geleden. De zeebeving was daar minder waargenomen; het water was slechts weinig gerezen.

Gedurende de aardbeving en volgende dagen is in de werking van den vuurberg geene verandering bespeurd; de daaruit aanhoudend opstijgende rook is niet vermeerderd geworden.

Bij het afzenden dezer berigten was de aarde nog niet weder in rust, menigvuldige malen werden nog kleine golvingen of dreuningen waargenomen.

De walgelijke reuk die men daags na de aardbeving op de benedenstraat langs het strand gewaar werd, was schier ondragelijk. Als voorzorg maatregel van gezondheid zijn terstond de noodige bevelen gegeven, om al het door de zee achtergelatene op te ruimen, op hoopen bij elkander te brengen en te verbranden. Dezelfde orders zijn ook voor Groot-Banda gegeven. Thans is alles opgeruimd, ofschoon de onaangename reuk nog niet geheel verdwenen is.

De kapitein-luitenant-ter-zee, stations-kommandant in de Molukkes en kommandant van Zr. Ms. brik *de Haai*, is door den resident verzocht geworden geen nacht- noch dagschot meer te laten geven; om niet door de trilling der lucht de zwaar gescheurde gebouwen te doen instorten. Na het vertrek van Zr. Ms. brik *de Haai* zal hetzelfde blijven geobserveerd. (*Wordt Vervolgd.*)

— De laatste berigten uit Palembang, loopende tot 3 Jan., zijn zeer gunstig. Bijna in alle distrikten was het rustig; de handel nam in levendigheid toe en de betaling der landrente vorderde goed. In de Moeara Oeloe had een hoofd, de krio van Pedang, een aanval op onzen post van Moeara Bliti gewaagd, maar was door de bezetting krachtig afgeslagen en zelf gesneuveld, terwijl verscheidene zijner aanhangers werden gewond. Dit verzet schijnt geene vertakking van eenig oproer te zijn, maar als een op zich zelf staand feit te kunnen worden beschouwd.

— Van Padang verneemt men, dat de aldaar op den 22sten Dec. gehouden vendutie van 25,130 pik. koffij heeft opgebragt eene som van *f* 508,382.10, of gemiddeld ruim *f* 20.23 de pikol.

— Van Padang, dd. 22 Dec. ll. wordt het volgende gemeld: Sedert veertien dagen doen zich hier ter plaatse gevallen van epidemische cholera voor. Door de berigten van het heerschen dier ziekte in de Lampongs, te Palembang en Bencoelen, was men hier sedert eenigen tijd reeds op hare verschijning voorbereid; zoodat de autoriteiten reeds de vereischte maatregelen beraamd hadden om de ziekte zooveel mogelijk te keer te gaan. Er zijn tot dusver 29 gevallen voorgekomen, waarvan 10 in het hospitaal. In dit gestigt zijn 3 en daar buiten 6 lijders bezweken. Aan de hoofden der bevolking is opgedragen, alle gevallen van cholera en van overlijden, ter kennis der plaatselijke autoriteit te brengen. Door hen zijn tot heden slechts 8 gevallen van overlijden gemeld.

— Van Samarang wordt dd. 23 Dec. jl. gemeld, dat in den vroegen morgen van den 19 dier maand, door eenige ingezetenen van de dessa Langon Bebelan, in het distrikt Kradenan (afdeeling Grobogan), een gedeelte gevonden werd van een even te voren verscheurd wild zwijn. Daar men dadelijk op de gedachte kwam, dat de verscheuring van dat dier slechts door een tijger konde hebben plaats gehad, en dat deze vermoedelijk in den volgenden nacht het overblijfsel van zijne prooi zoude komen verslinden, maakte men oogenblikkelijk op die plaats een val of hok, waarin het overgebleven stuk van het wilde zwijn geplaatst werd, hetwelk meer dan het gewenschte gevolg heeft gehad, want men vond den volgenden morgen twee groote tijgers in dien val, welke slechts ééne opening had, zoodat de beide tijgers op hetzelfde oogenblik daarin [illegible] zijn gevangen. Bovendien zijn aldaar [illegible] een korte [illegible] nog [illegible] tijgers [illegible] gelijke vallen, gevangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Maart. Donderdag zal de staatsbegrooting voor 1854 het Wetgevend Ligchaam worden aangeboden.

— Toen de Keizer en Keizerin ll. Vrijdag het opvoedings-gesticht van St. Denis bezocht, sprak hij tot den priester dier inrigting: gij zijt thans gelukkiger, dan onlangs; want nu kom ik met de Keizerin, die voortaan de beschermster zal zijn van dit gesticht.

— De heeren Vitmeitre en de Coetlogon, die nog gevangen zitten, hebben hun ontslag, zelfs onder borgtogt, nog niet kunnen verkrijgen. Het schijnt dat een plan tot de uitgave van een dagblad bij die personen gevonden, tot grondslag dient van beschuldigingen, die tot niets minder leiden dan hen als betaalde agenten van den graaf van Chambord te doen voorkomen.

— Een telegrafische depêche van 14 Maart, brengt de tijding over dat de maarschalk Saint Arnaud te Marseille is aangekomen; zijne gezondheid schijnt reeds merkelijk verbeterd te zijn.

— Te Toulon is de stoomboot *Labrador* aangekomen met 700 personen, welke gratie hadden ontvangen.

— De expeditie van Kabylie schijnt bepaaldelijk vastgesteld te zijn, zoodra het weder gunstiger is, tegen de helft der maand April.

— Men leest in het *Constitutionele blad* van Silezie: »De graaf de Chambord wordt tegen het einde der volgende maand te Frohsdorff verwacht. Men wil dat de hertog van Nemours, die zich eerstdaags naar Weenen zal begeven, eene zamenkomst met hem zou hebben. Ook zou de graaf van Chambord gedurende den zomer eene reis naar Engeland willen doen.

— De berigten uit Alexandrie loopen tot den 5 dezer en melden dat aldaar eene groote handels-krisis heerschte. De vice-koning had eene ligting van 2700 man gelast, hetgeen algemeene schrik had veroorzaakt.

MADRID, 10 Maart. De Senaat heeft het voorstel van den heer Lopez en anderen, betreffende de vrijheid van drukpers, met 70 tegen 32 stemmen verworpen.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Maart. De namen der kandidaten voor de plaatsen, welker verkiezingen door het Lagerhuis voor nietig zijn verklaard, zijn de volgende: te Hull de heer W. Curric, Sir Charles Douglas en Lord Duncan; te Bridgenorth de heer Pritchard, een zeer rijke bankier; te Canterbury de heer Lushington.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 16 Maart. De Wurtembergsche Kamer heeft, met 116 tegen 26 stemmen, het voorstel, om de ligchamelijke straf op vrouwen niet toe te passen, verworpen.

— Voor eenige dagen werd te Heidelberg de in den Beijerschen Paltz welbekende oproermaakster, de jonge jufvrouw Hitzfeld gevat. Men heeft bij haar een aantal verboden geschriften gevonden. Dit meisje had aan het oproer in den Paltz een levendig deel genomen; zij had later in Amerika eene schuilplaats gezocht, doch was weldra weder naar haar vaderland terug gekeerd, om, zoo als zij zeide, het in slavernij verzuchtende Duitschland te helpen bevrijden.

— De spaarkas van het kanton Neufchatel bevat tegenwoordig de som van 9,361,110 fr. 't geen een bewijs is der heerschende welvaart. Op 70,000 inwoners zijn er 9281 inleggers.

— De Keizer van Rusland heeft strenge straffen opgelegd aan verscheidene generaals, die zich aan nalatigheid en verduistering van gelden hadden schuldig gemaakt.

BERLIJN, 16 Maart. De Tweede Kamer hield heden slechts eene korte zitting, welke van algemeen belang ontbloot was.

— Het berigt dat de katholieke fraktie omtrent het verkrijgen van eenen Bisschop te Berlijn, eenig voorstel in de Tweede Kamer zoude doen, wordt stellig tegengesproken. Het is een punt, dat zij zekerlijk aan de kerkelijke overheid overlaten.

— Aan een voorstel om den toestand der dissidenten van regeringswege te doen onderzoeken, is thans door de Tweede Kamer, even zoo min als voorleden jaar, gevolg gegeven.

— De Pruissische schatkist trok in de laatste jaren door elkander gerekend jaarlijks cirka *f* 9,200,000 van het zout-monopolie. Het verbruik per hoofd wordt berekend op 17 pond, met een verschil van 13 tot 25 pond, tusschen de eene provincie en de andere.

WEENEN, 14 Maart. Men verzekert dat, toen Z. M. [illegible] door iemand van zijne [illegible] gezien zulks hem te aandoenlijk zou treffen. Deze raadsman oordeelde het verkiezelijker dat Z. M. zich eerst in den Schouwburg vertoonde, doch de vrome Vorst antwoordde hem: »*Mijn eerste weg is naar de kerk!*"

— De inteekening tot bijdragen voor de nieuw op te rigten kerk zijn reeds tot eene som van meer dan 400,000 fl. C. M. gestegen.

— Onze Vorst-Aartsbisschop is heden nacht overleden.

— Volgens de *Lloyd* bedraagt de waarde der goederen in Lombardije welke onder sequester gesteld zijn 50 millioen fl.

— Men schrijft uit Konstantinopel, dat prins Mentzikoff met een groot gevolg aldaar is aangekomen.

— De minister van Buitenl. Zaken, Fuad Effendi, is voornemens om af te treden.

ITALIE.

Van de deelnemers aan het Mantuaansch komplot zijn er 27 ter dood veroordeeld. Aan 24 is echter verligting van straf geschonken. Drie zijn ter dood gebragt.

In de zitting der Sardinische Kamer van Afgevaardigden van den 11 Maart is een wetsontwerp, aangenomen betreffende eene belasting op de rijtuigen, met 83 tegen 30 stemmen. In de zitting van den volgenden dag heeft de Kamer zich bezig gehouden met het wetsontwerp over de promotie bij het leger.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Maart. De Senaat heeft gisteren het krediet van 5 millioen voor oorlog goedgekeurd, en de beraadslaging begonnen over het budget van openbare werken.

STADSNIEUWS.

In de 219de Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 16e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan Nº 15552 *f* 1000 en premie *f* 30,000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Maart.

BEVALLEN (13 Maart): J. M. C. Goedkoop, Z. - A. C. Schelten, Z. — (16 Maart): C. C. L. Begeman, D.

OVERLEDEN (9 Maart): A. B. Alewijn, 76 J.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fondsen	Rente	16 Maart 4½ u.	17 Maart 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		65¼	65 11/16		
Dito Dito	3	77¾	77¾	77 13/16	
Dito Dito	4	96 13/16	96 13/16	96⅞	96⅞
O. I. Leening 1844	4	96 11/16	96⅞		
Amortis. Syndic.	3½		95¾		
Handel-Maatschappij	4½	123			
Aand. Rijn-Spoorweg.		102½			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		53½	53 5/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	4	25	24 15/16	25	
Dito	3	49¼	49¼	49 5/16	
Dito Binnenl. à 6/m.		44⅛	44⅛	44¼	44¼
Coup. Bewijzen.		8 5/16	8¼	8⅜	8⅜
Amortisable Schuld		6	6		
PORTUGAL te Londen	5	41⅛	41⅛		
Dito Dito	4	39	39	39 1/16	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108¼	108¼		
Dito Dito 1828 en 1829			107⅛		
Cert. bij dº. 1831 en 1833					
Dito	4½	102	102		
Dito bij *Hope*	4	92¼			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92 1/16	92⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		73⅛		
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 300		163½			
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actien		4 15/16	4 15/16	5	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*			82½	82⅝	
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82½	42⅛		
Dito 1847	2½	42	42⅛		
Dito 1851	2½	42			
Dito 1849	5	93¾			
Weem. Bank bij *Goll en C°.*		87⅛			
Dito	4		93⅛		
Letter B	5	93⅛			
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.		99⅛		
Rothschild te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	26 1/16	26⅛	26⅜	26⅛
VENEZUELA à £ 100	3½	38⅞			
GRENADA à £ 100	2	22½			
Dito Uitgestelde		11½			
ECUADOR à £ 100					

[illegible] Russischen, Mexikanen en Grieken de [illegible] terwijl de markt in de overige [illegible] effekten niets bijzonders opleverde.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m.	*f* 89
„	kort zigt	„ 56¾	Napels	„	„ 81¾
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ 1,87
„	½/m.	„ 56⅛	Weenen	6/w.	„ 32
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35½
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„ 35½
Bilbao	„	„ 244	„	kort zigt	„ 35 5/16
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,75
Porto	„	„ 41½	„	kort zigt	„ 11,83½
Genua	2/m.	„ 46½	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 56½, 1840/1842 5 pc. 99; 1848, 99½; Spanje 1—3 pc. 24½; Binnenl. 3 pc. 44⅛; Romeinen 5 pc. 96½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85⅛.

PARIJS, 16 Maart. Fransche 3 pc. 80,80; id. [illegible]

Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 25; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 45½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. 88½.

MADRID, 12 Maart. Spanje 3 pc. 43½; 1—3 pc. 24¾; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 15 Maart. Cons. kont. 100⅛ a 100¼; op tijd 100⅛ a 100¼; Braz. 102½ a 103½; 1829/39 102½ a 103½; Den. 3 pc. 85 a 86; 5 pc. 104½ a 105½; Ecuad. 5⅛ a 5⅝; Gren. 23 a 25½; Uitgest. 11⅝ a 11⅞; Mexiko Nieuwe 26¼ a 26½; Peru 4½ pc N. 4⅞ a 5⅛; Uitgest. 64½ a 65½; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38 a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 25 a 25¼; 3 pc. 49¾ a 50¼; Coup. cert. 8 a 8¼; Passive 5⅞ a 6, Holl 2½ pc. 66¼ a 66¾; id. 4 pc. 99¼ a 99¾; Venez. 38 a 39; Uitg. 16½ a 17½.

WEENEN, 16 Maart. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94¾; Bank-Actien 1428.

BERLIJN, 15 Maart. Schuldbr. 3½ pc. 93½; Loten 148¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 92¾; Loten fl. 500 92, Oost. Met. 5 pc. 88⅞; Amsterdam zigt 143⅜g. id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 15 Maart. Russ. Cert. 5 pc 105⅞; Oost. Met. 5 pc. 95; Spanje 1—3 pc. 23¾; Binnenl. 3 pc. 41¾.

FRANKFORT, 16 Maart. Met. 5 pc. 86¼; A 5 pc. —; 2½ pc. —; Bank-Actien 1560; Darmst. Loten fl. 50 —; id. fl. 25 —; Badensche Loten fl. 50, —; id. fl. 35, —; Nassausche fl. 25, —; Holl. 2½ pc. —, id. 4 pc. —; Sardinische —.

HANDELSBERIGTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 27 *Januarij* 1853.

INVOER. — Naar Hollandsche 6/4 en 7/4 Ruwe, en 7/4 en 8/4 Gebleekte Callicots is niet de minste vraag, en zijn prijzen volstrekt nominaal. De eerste in 5/4 en de laatste in 5/4 en 6/4 zijn echter verkoopbaar, doch niet als tot zeer ellendige prijzen, weshalve bijna geene afdoeningen tot stand konden komen. Voor 5/4 Gebleekt en Ongebleekt verhoogde de Factorij hunne vorderingen, doch zoo ver men weet zijn deze nog niet ingewilligd.

Engelsche Callicots en Maddapollams zonder eenige vraag.

Drill gedrukt: voor 150 balen prima kwaliteit Amerikaansche konde men niet meer als *f* 8,25 bedingen.

Ongebleekt Longcloth verlaten: Gebleekt geniet eenige meerdere vraag en daar de voorraad sterk verminderd is, heeft men in enkele gevallen hier hooger prijs kunnen bedingen.

Van Cambrics is de voorraad nog zeer aanzienlijk: enkelde houders vorderen hoogere prijzen, welke echter geenszins bewilligd worden.

Alle soorten geverwd Katoen, alleen Adrianopel Rood uitgezonderd, geheel verlaten en zonder de minste omzet: alle soorten van gedrukte Katoenen verkeeren in dezelfde positie.

Geweefde Goederen zoowel Hoofddoeken, als Stukgoederen en Sarongs zijn geheel buiten omzet en is daarvan niets hoegenaamd afgegaan: prijzen zijn volstrekt nominaal en voorraden hoogst aanzienlijk.

Batik Goederen thans geheel verlaten: voor goede soorten voorziet men over een paar maanden eenige vraag, doch de voorraad van vele inkourante soorten kan niet nalaten ook op de prijzen der goede soorten te influenceeren.

Laken zonder omzet met enorme voorraad.

Garens zoowel ongebleekt Mule als Adrianopel Rood zijn in eenige vraag.

Van Provisien en Dranken valt weinig te zeggen. Boter is in groote hoeveelheid aanwezig en gaat slechts langzaam van de hand: voor extra puike merken bedingt men *f* 10,50. Kaas gezocht en weinig voorradig. Hammen, Rookvleesch enz. zijn minder begeerd. Vleesch en Spek (gezouten) mankeert en is zeer gevraagd. Genever heeft zich weder in prijs verbeterd en zoude men thans voor groote kelders *f* 7,75 in Entrepôt kunnen maken: alleen voor den uitvoer bestaat eenige vraag. Fransche Vat- en Kistwijn begint op te ruimen. Hollandsch Bier goed te plaatsen. Amer. Meel *f* 21 gedaan.

In Metalen is niet veel omgegaan: Zweedsch en Engelsch Staaf IJzer is echter meer gezocht; Staal lusteloozer en Bladkoper oogenblikkelijk minder gevraagd. IJzeren Spijkers nog groote voorraad. Zweedsch Teer *f* 23 geboden zeilende; men denkt *f* 25 te zullen maken.

UITVOER. — Rotting. Er werden afgedaan 100 leggers a *f* 42 voor de Noordsche Staten; thans wordt gehouden op *f* 45, doch zonder nemers.

Bindrotting. Voor dadelijke behoefte tot garneering met *f* 7 betaald.

Cassia Vera. De ter markt zijnde partij waarvoor *f* 14 wordt gevraagd, is inferieur.

Foelie wordt te vergeefsch a *f* 125 aangeboden.

Gom Dammer. Is sterk gevraagd, een klein partijtje goede kwaliteit werd genomen a *f* 28, vermoedelijk voor Engeland.

Gom Benzoin. Hiervan is een puik partijtje aangevoerd, waarvoor *f* 250 wordt gevraagd.

Huiden. Te Samarang vinden Koehuiden voortdurend gretig koopers a *f* 210, een te Batavia liggende partij wordt op *f* 235 gehouden.

Indigo. Door dien de koopers hun orders te Samarang op de prijs van *f* 4 introkken, hebben de houders a *f* 3,90 losgelaten, tot welke prijs dan ook alle eerste soort grif van de markt, wordt genomen, de afwijkende soorten in evenredigheid. De bijzonder geprefereerde merken worden echter nog steeds gretig betaald met *f* 4,05 en *f* 4,10.

Kamfer. In het vorig berigt is eene belangrijke misstelling geschied; de aanvoer van Japan bedroeg van dit artikel 264 tobben, die van Japansch Koper 6000 pikols.

Koffij. De uitslag der gouvernementsveiling te Padang werd eerst bekend na het afzenden van het vorig berigt. De geheele voorraad, bestaande uit 25,000 pikols, werd geplaatst, zonder inbegrip van het territoriaal regt, van *f* 19.50 tot *f* 20.50, dooreen *f* 20.25. Later werden daarvan overgedaan de door den agent der faktorij aldaar gekochte 15,500 pikols en wel met inbegrip der territoriale regten, *f* 23.75 te ontvangen te Padang voor Amerika. Voor eene partij Padang-Koffij hier ter plaats wordt *f* 25.50 gevraagd. Te Samarang vond eene afdoening plaats van 2000 pikols Java Koffij a *f* 23, tot dien prijs wordt aldaar voortdurend aangeboden, doch gebrek aan disponibele scheepsruimte belet alle omzettingen.

Peper. De Gouvernements-veiling te Bencoelen bestond uit 340 picols witte, die a *f* 26.50 en 1600 picols zwarte, die van *f* 12.25 tot *f* 12.50 werd verkocht, zonder inbegrip van het territoriaal regt. Een te Batavia ter markt zijnde partijtje zwarte Peper wordt gehouden op *f* 16.50.

Rijst. De laatste 150 koyangs Kandanghouer Tafelrijst werden voor Holland a *f* 160 gekocht. Indramayo Rijst in geen voor de Europesche markt geschikte kwaliteit ter markt. Van Java Rijst is ons slechts eene afdoening van 100 koyang a *f* 105 bekend.

Suiker. Te Batavia werden gedaan 1100 picols a *f* 12.50 en 5000 picols a *f* 12.25 voor N°. 16 met het gewone verschil van 50 cent per picol voor ieder afwijkend nommer, te Samarang op dezelfde voorwaarde 3000 picols a *f* 12.25, 1800 picols a *f* 12.12½ en 23000 picols a *f* 12, en te Soerabaya 5000 picols a *f* 12. Op laatstgenoemde plaats is de voorraad aanzienlijk.

Tabak. Van dit artikel kan men enkel melden dat door het inslaan van den bliksem in drie schuren om en bij 11000 ℔ tabak zijn verbrand.

Van de overige artikelen zijn geen bijzonderheden bekend.

Wissels op Nederland 8 maanden na dato 95 pCt. met overvloed van partikulier papier. Gouvernements papier op 10 maanden na dato werd bijna 6 ton geplaatst. Wissels op London *f* 12,50 op 6 maanden na zigt en *f* 12,62½ op eene maand zigt. De door het Gouvernement geveilde Mex. $ bedongen dooreen *f* 2,65. Goudstukken van *f* 10 ontbreken.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Maart. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ Libau *f* 215 kont., *f* 217 6/w.; 145/2 ℔ dito *f* 213 kont. — Gerst. 133/2 ℔ Nassaudietsche *f* 174 6/w.; 128/2 ℔ Vriesche W. *f* 166 6/w.; 130/2 ℔ Nassaudietsche *f* 170 6/w. — Moutwijn *f* 15,50; Jenever *f* 19,00; Amst. Proef *f* 20,25 per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 16 Maart. *Koffij*. Blijft gezocht met weinig verkoopers uit de eerste hand: Er zijn gedaan 400 v. Brazil.

Rijst. Er zijn gedaan 800 b. Ar acan *uncleaned* tot *f* 6⅛ E.

LONDEN, 15 Maart. *Ruwe Suiker. Vreemde* Eene lading van 350 ton blank Maceio is gedaan tot 25 s. en een lading bruin Fernambuck tot 20 s., 1500 k blond Havana tot 37 a 41 s. en 7000 z. Manilla aardachtig tot 35 a 35 s 6 d *Geraffineerde*. Levendig gevraagd voor konsumptie tot hooger prijzen.

Koffij. Native Ceylan vond koopers tot 48 a 48 s. 6 d.

Rijst. Tot vorige prijzen weinig gevraagd. Het gave gedeelte van 4809 z. Arracan is in veiling opgehouden tot 9 s 6 d., terwijl 9 s. was geboden.

LIVERPOOL, 16 Maart. *Katoen*. Er zijn gedaan 10,000 b. tot ⅛ d. hooger.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BATAVIA, 29 Jan. Het schip Amstel, kapt. Rademaker, van Soerabaija naar Amsterdam, is, den 13 dezer, aldaar uit zee teruggekomen; hebbende benoorden Madura gestooten en moet lossen om te repareeren.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 16 Maart. A. Glazener, Admiraal van Kinsbergen, Batavia, 1. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. — Gisteren nog: C. A. Kruisinga, voor wijlen J. Punke Jr., Bosphorus, Rio de Janeiro.

BATAVIA, 21 Dec. Hoffman, Nieuw Lekkerland, Rott. — 27 Dec. Poort, Mercator, Schiedam. - Ruiter, Amerika, Rott. - Kleinhouwer, Cornelis Wernard Eduard, Nieuwe Diep. — 5 Jan. Lange, Castor, Amst. — 16 Jan. v. d. Putte, Hongkong, Rott. 17 Jan. Bergman, Eugenie, id. — 18 Jan. Noltee, Ridderkerk, id. — 19 Jan. Abrahamsz, Azia, Amst. — 22 Jan. Teylaar, Urania, id

SOERABAYA, 31 Dec. Besier, Salatiga, Helvoet.

UITGEZEILD:

BATAVIA, 22 Dec Ruhaak, Noord, Rott. — 7 Jan. Scott, Dalriada, Amst. — 8 Jan. de Wijn, Julie Claire, id. — 13 Jan. Kalesboek, Constantia, Rott. — 15 Jan. Pott, Vertrouwen, id. 22 Jan. Stokvliet, de Stad Amsterdam, Amst. — 23 Jan. Flens, Otto, Rott.

SAMARANG, 18 Dec. de Groot, Macao, Rott. — 3 Jan. Stover, Emma, Nederl. — 10 Jan. Keus, Johanna Maria, id. — 17 Jan. Noodt, Cornelia, id.

SOERABAYA, 31 Dec. v. d. Hoeven, Vrouw Johanna, Rott. 14 Jan. Rolufs, Cornelia, Nederland. - Schou, Margaretha Johanna, Amst.

TAGAL, 13 Dec. Noltee, J. C. J. van Speyk, Rott. — 30 Dec. Flens, Otto, id.

PASSAROEANG, 16 Dec. van Weyland, Ida Willemina, Dordt. — 24 Dec. Scott, Cortgene, Rott. — 3 Jan. Keeman, Sumatra, Dordt. — 10 Jan. de Winter, Edouard, Rott. - Wynandts, Doctrina et Amicitia, Amst.

BEZOEKIE, 29 Dec. Kruijmel, Oud Alblas, Amst.

BANJOEWANGIE, 6 Dec. Filhaer, Gellert, Nederl. - Hensing, Abel Tasman, Rott. — 8 Dec. Witsen Elias, Henriette, Amst. — 11 Dec. de Meester, Willem en Carel, id. — 18 Dec. van Duyn, Schelde, Rott. - Besier, Elizabeth en Antoinette, Amst. - Olie, Triton, id. - Carst, Wilhelmina Lucia, id. — 23 Dec. Visser, Dorothea, id. — 25 Dec. Dupain, Koophandel, Rott. - Schaap, Menado, id. - Gersen, Regina, Amst. — 26 Dec. Broeksmit, Bato, Dordt. - Jansen, Nova Zembla, Rott. — 27 Dec. Zijlstra, Mentor, Amst. — 29 Dec. Tuk, Jason, id. - van Oosteroom, Gelderland, id. — 1 Jan. van Wijhe, Zwaluw, Middelburg. - van Epen, Waterloo, Amst.

PATJITAN, 23 Dec. Post, Pauline, Middelburg.

TJILATJAP, 11 Dec. Joon, Anna en Catharina, Amst.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Door de Vlissingsche loodskotter N°. 6, zijn den 11 Maart op de hoogte van Dungeness, bij O. Wind en bramzeilskoelte geseind: de schepen Koning Willem, kapt. J. W. Retgers, van Londen naar Melbourne, en President Ram, kapt J. L. Ulrich, van Londen naar Adelaide.

SCHEEPS-VRACHTEN.

BATAVIA, 27 Januarij. Er is voortdurend gebrek aan disponibele scheepsruimte, en daar verscheidene der verwachwordende partikuliere schepen ter bevrachting aan de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn aanbevolen, is er geen teruggang der vrachten te wachten zoo lang er produkt voorhanden is. De volgende bijzonderheden kunnen wij mededeelen over Nederlandsche schepen: de Henriette Maria laadt te Batavia en Samarang Koffij en Suiker a *f* 90 voor Amsterdam, de Vier Gebroeders te Batavia, Samarang en Soerabaya Koffij en Suiker a *f* 90 voor Rotterdam; de Cornelis Wernard Eduard is naar Soerabaya gezeild om te lossen; de Agneta laadt te Batavia en Samarang a *f* 90 door één voor Amsterdam; de Resident van Son te Batavia voor Rotterdam Suiker a *f* 90 en Rijst a *f* 95 en gedeeltelijk Suiker voor Rederij-rekening; de Azia te Batavia voor Amsterdam Suiker a *f* 95 en Rijst a *f* 85. De Urania, welke men verwacht in de bevrachting der Nederlandsche Handel-Maatschappij van Maart te zien opnemen, doet eene tusschenreis naar Australië. De Ambarawa moet naar Singapore om te lossen; de Amstel, van Soerabaya naar Samarang gezeild om op te vullen, heeft op de Noordkust van Madura gestoten en is naar Soerabaya terug gekeerd om te repareren. Naar Persie werd een Ned.-Ind. kustvaarder bij de roest voor *f* 25000 bevracht.

RIVIERVAART.

AMSTERDAM, 17 Maart in lading naar:

Keulen	J. R. Wilson, Colln N°. 3.
„	F. Peeters, Pompeus.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna,
Ludwigh. & Heilb.	Ant. Fritz, Christina.
Dusseldorp & Neus	F. B. Muntschenck, Washington.
Urdingen & Ruhrort.	C. Wansing, Vrouw Geertruida.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Frankf. & Coblenz.	J. Burbach, Frankfort N°. 1.
Heilbron	H. Staab, Solon.
Mainz	B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.

Rijnhoogte ARNHEM 15 Maart 3 el 5½ duim.
KEULEN 15 „ 11 vt. 1 „.

Hulde aan Dr. Newman.

Bij de Redaktie is ontvangen: Van N. N. te Samarang (Java) *De Katholiek van het Oosten aan die van het Westen* *f* 10. Van X. te idem, *Hulde aan den Edelen Dr. Newman* *f* 25.

ADVERTENTIEN.

(2713) Bevallen van eene welgeschapene *DOCHTER*, JACOBA LOUISA VAN HAASTERT, geliefde Echtgenoot van

C. F. SLOOT.
Onderwijzer bij de gouvts. Is School.

SAMARANG, den 13 Januarij 1853.

Er wordt gevraagd in een der hoofdplaatsen der Provincie Utrecht, om met 1°. Mei of dadelijk in dienst te treden, een Burger **JONGELING**, van de R. K. Godsdienst, tusschen de 20 en 30 jaren oud, met den Boekhandel en Binderij eenigzins bekend, om als **BEDIENDE** in dergelijke zaak werkzaam te zijn. Reflecteerende adressere zich *franco* onder letter K. Bureau dezer Courant.

(2714)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN ligt ter perse:

KRUISLIEDEREN,

EEN VIJFTAL DICHTJENS

VAN

ADRIANUS POIRTERS,

PRIESTER, VAN DE SOCIETEIT DER JEZUIETEN,

OP NIEUW UITGEGEVEN DOOR

J. A. A. TH.

In rood en zwart gedrukt. Prijs 20 Cents.

En is bij denzelve van de pers gekomen:

ECCE HOMO.

Geestelijk Gedicht door J. VAN DEN VONDEL. *f* 0.05
bij 25 stuks „ 0.75

HARTEBREKER.

Eene Klaagzang van J. VAN DEN VONDEL,
waarachter:

GEBED AAN JESUS CHRISTUS,

door denzelfden. Te zamen *f* 0.05
bij 25 stuks „ 0.75

Nog is onlangs bij den Uitgever verschenen:

DE KRUISBERG.

door denzelfden. *f* 0.05
bij 25 stuks „ 0.75

Deze gedichten van den Prins der Nederlandsche Dichters worden gedrukt met sierlijke roode opschriften en lijstjes, en zijn geschikt om in een kerkboek gelegd te worden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.